

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. De Luxuria, & Filiabus ejus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Filix Avaritia sunt septem, nempe

Obduratio cordis. Inquietudo mentis.

Violentia.

Fallacia. Perjurium. Fraus, & Proditio.

15. CONCL. IV. Filix Avaritiæ sunt septem, ac rectè recensentur à D. Gregorio *cit. lib. 31. Moral. c. 31.* dum ait: *De avaritia proditio, fraus, fallacia, perjurium, inquietudo, violentia, & contra misericordiam obdurationes cordis oriuntur.* Ratio est: quia Avaritia excedit in duobus, videlicet in retinendo, & in acquirendo. Ut excedit in retinendo, parit *Obdurationem cordis*, claudens viscera sua ad preces pauperis. Ut verò excedit in acquirendo, sic in affectu parit *Inquietudinem mentis*, seu supervacuas curas, quibus avarus, semper in crastinum sollicitus, superflue agitur: nam, ut dicit Ecclesiastes c. 5. *Avarus non implebitur pecuniâ.*

16. Porro in effectu inducit Avaritia ad alias quinque Filias. Nam interdum impellit, ut vim proximo quis inferat, aliena rapiendo; uti faciunt fures & raptores: & sic committitur *Violentia*. Interdum inducit ad committendum dolum, ut fit in contractibus illicitis, vel licitis male exercitis. Qui dolus si committatur simplici verbo, erit *Fallacia*: si additum fuerit juramentum, erit *Perjurium*. At si dolus committatur in opere, vel id fiet circa rem aliquam, & erit *Fraus*; vel contra personam, & dicitur *Proditio*. Et sic in omnibus sunt septem Filix Avaritiæ.

QUÆSTIO III.

De Luxuria, & Filiabus ejus.

Luxuria, quid, & quale peccatum?

Ejus species, quæ?

(a) *Tract. s. Dist. 4 per totum.*

Luxuria rectè numeratur inter vitia capitalia.

Ejus filix sunt octo, & numerantur

17. CONCL. I. *Luxuria* est inordinatus appetitus, vel usus venereorum. Ita communis. Et hoc peccatum est ex genere suo mortale, ac inter vitia Intemperantiæ vel maxime exprobrabile. Ejus septem species rectè numerantur, videlicet Fornicatio, Adulterium, Inceitus, Stuprum, Raptus, Sacrilegium, & Vitium contra naturam; quamvis nonnulli omittant unam, videlicet Sacrilegium. Verùm de Luxuria, ejusque speciebus, alibi. (a)

18. CONCL. II. Luxuria rectè connumeratur inter septem Vitia Capitalia. Ratio est: quia multa alia ex illa oriuntur, tum propter vehementiam delectationis venereæ, tum propter connaturalitatem hujusmodi concupiscentiæ; unde ex ejus appetitu procedit homo ad multa vitia perpetranda, prout nimium quantum probat misera experientia.

19. CONCL. III. Filix Luxuriæ post S. Gregorium *cit. lib. 31. Moral. c. 31.* & communem Doctorum, convenienter numerantur

rantur octo; nempe Cæcitas mentis, Præcipitatio, Inconsiderantia, Inconstantia, Amor sui, Odium Dei, Affectus præsentis sæculi, & Horror futuri sæculi. Harum priores quatuor se tenent ex parte intellectûs, ejusque vires atque operationes valdè deordinant; aliæ quatuor se habent ex parte voluntatis, ipsiusque deordinant operationes.

20. *Cæcitas mentis*, quæ est prima Luxuriæ Filia, facit, quòd luxuriosus non apprehendat bonum & malum, ut sunt. Hinc Danielis cap. 13. de tali dicitur: *Species decepit te, & concupiscentia subvertit cor tuum.* Videmus proinde, tales homines bona sua cum Filio Prodigio, de quo *Luca cap. 15.* dissipare vivendo luxuriosè, & honorem parvi pendere, ac multa alia sibi inconvenientia facere. Et hoc exprimunt Pictores pingendo subinde Libidinem in forma puelli, velatos oculos habentis.

Cæcitas
mentis.

21. *Præcipitatio* impedit actum intellectûs seu rationis, qui est consilium de his, quæ agenda sunt propter finem. Nam qui cæco amore agitantur; absque consilio præcipitanter operantur, sibi que de rebus agendis consulere nequeunt, ut eas dirigant ad debitum finem: & hinc sæpè in varia mala labuntur, propter consilii defectum.

Præcipitatio.

22. *Inconsiderantia* est tertia Luxuriæ Filia, quia per Luxuriam impeditur, ac deordinatur rectum rationis judicium de agendis: quoniam enim hac pice maculantur, inconsideratè agunt, quæ proprium statum & personam dedecent. Hinc Danielis cap. 13. legitur de Senibus luxuriosis: *Everterunt sensum suum, & declinaverunt oculos suos, ut non viderent colum, neque recordarentur judiciorum justorum.*

Inconsiderantia.

23. *Inconstantia* facit, quòd quis ex affectu voluptatum venerearum à piis propositis facilè deficiat. Nam homo ex imperu concupiscentiæ impeditur, ne exequatur id, quod recta ratio faciendum esse dictavit; unde in omnibus suis decretis inconstans apparet: estque hujusmodi peccator, difficilis curationis.

Inconstantia.

24. *Amor sui*, ac vicissim *Odium Dei*, dicuntur Filie Luxuriæ, eò quòd luxuriosus homo ob voluptates seipsum faciat finem suarum actionum, non Deum; imò lascivus solet à rebus Divinis abhorrere, atque ab ipso Deo, tanquam peccatorum vindice. Unde patet, hæc duo deordinare voluntatem, ejusque actum, quoad appetitum finis, ne scilicet debitum Finem ultimum, qui est solus Deus, prosequatur.

Amor sui, &
Odium Dei.

25. Affectus

Affectus
praesentis
saeculi, &

25. *Affectus praesentis saeculi*, & vicissim *Horror futuri saeculi*, sunt etiam Filiae Luxuriae: amor enim voluptatum carnalium ita animum luxuriosi afficit, ut subinde etiam Beatitudini aeternae paratus foret renuntiare, si praesentibus frui jugiter permitteretur. Et hinc oritur

Horror fu-
turi saeculi.

26. *Horror futuri saeculi*. Quia luxuriosus, dum nimis carnalibus delectationibus detinetur, contemnit & fastidit spirituales: & quia nimia detentio & perseverantia in delectationibus carnalibus hinc animum captivavit, illinc verò contemplatio gravitatis peccati cum terrore inferni cor affligit; mox sequitur Horror futuri saeculi, in tantum, quod homo quandoque prolabatur in desperationem. Ecce! in quot laqueos incidunt, qui in hoc turpissimo vitio habituantur.

QUAESTIO IV.

De Invidia, ejusque Filiabus.

Invidia,
quid?

27. **C**ONCL. I. *Invidia* est tristitia de bono proximi, prout proprium malum aestimatur, & diminutivum proprii boni, seu propriae gloriae ac excellentiae. Hoc enim vitium est praecipue de bonis, in quibus est gloria & honor; estque ad illos tantum, quibus homo vult se aequare, vel praeferre, non autem respectu multum distantium, cum nullus plebejus, v. g. homo, nisi infans, studeat se aequare, vel praeferre in gloria Regi, aut alteri multum excellentiori. Porro per Invidiam volumus, & desideramus, alium carere tali bono, quia per illud nos excelsit. Unde proprie *Invidus* dicitur, qui tristatur de bono alterius, putans inde propriam excellentiam diminui.

Invidus
proprie,
quid?

Corollaria.

28. Infertur proinde, quod tristari de bono alterius, non quia ipse tale bonum habet, sed quia nos tale bonum non habemus, non spectet ad peccatum Invidiae: nam haec tristitia proprie est zelus, & aemulatio; & si sit de bonis honestis, est laudabilis, juxta illud 1. Corinth. 12. *Aemulamini charismata meliora*. Infertur ulterius, si quis tristetur de bono alterius, in quantum imminet sibi exinde periculum cujuscumque nocementi (utputa si quis tristetur de exaltatione sui inimici, timens, ne ab ipso postea laedatur) quod talis tristitia non sit invidia, sed magis effectus timoris; ut notat D. Thomas 2. 2. q. 36. a. 1. & sequuntur alii.

29. CONCL.